

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Számítógépi programalkotás jogi védelme

Ügyszám: SZJSZT 09/07/1.

A Budapesti Rendőr-főkapitányság által feltett kérdés:

- 1.) **A rendelkezésre álló iratok alapján állapítsa meg, megszegte-e az S-vel kötött szerződésben foglalt kötelezettségeit az MG. illetve a M. Kft.? Amennyiben igen, a szerződésszegés konkrétan mely magatartás tanúsításával, illetve mely kötelezettség elmulasztásával realizálódott?**
- 2.) **A rendelkezésre álló iratok alapján állapítsa meg, hogy – figyelemmel arra, hogy a Midway játékSzoftver kifejlesztéséről szóló, 2003. április 03-án kötött szerződést mind az MG., mind az S. a másik fél szerződésszegésére hivatkozással felmondta és a másik fél felmondását egyikük sem ismerte el jogszerűnek – melyik cég felmondását lehet a szerződés értelmezése alapján érvényesnek és joghatályosnak tekinteni?**
- 3.) **Ki tekinthető jelenleg a Midway játékprogram feletti szerzői jog jogosultjának?**
- 4.) **A rendelkezésre álló iratok alapján állapítsa meg, hogy az MG., illetve a M. Kft. Valóban megszegte-e az S.-vel kötött szerződésben foglaltakat és amennyiben igen, akkor ez automatikusan járhatott-e azzal, hogy a forráskódok szerzői jogai az S.-re szállnak át? Jelenleg ki rendelkezik a szerzői jogokkal?**
- 5.) **A rendelkezésre álló adatok alapján állapítsa meg, hogy az S. 2005. novemberében rendelkezett-e a játék forráskódjának szerzői joga felett, illetve jogában állt-e az E. Kft-t megbízni a Midway játék továbbfolytatására a M. kft-től megszerzett forráskódok alapján?**
- 6.) **A rendelkezésre álló iratok alapján állapítsa meg, hogy a történeti tényállás ismeretében az S. valóban megsértette-e a fejlesztési megállapodás másik felének szerzői joggal kapcsolatos jogait és azzal okozott-e vagyoni hátrányt?**
- 7.) **A fenti számú ügyben megállapítható-e szerzői, vagy a szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének vétsége és amennyiben igen, akkor az nagyságrendileg mekkora összegű lehet?**
- 8.) **Szakértői testület egyéb észrevételei.**
Az eljáró tanács szakértői véleménye:

Tekintettel arra, hogy a megkereső által feltett kérdések részben olyan magánjogi szerződéses jogviszonyokra vonatkoznak, amelyeket a felek külföldi bírói joghatóság és egyben az eljáró bíróság joga alá rendelték, az eljáró tanács szakvéleményét a következők előrebocsátásával hozta meg:

A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet 62/F §-ának (1) és (2) bekezdései szerint a felek felmerülő vagyoni jogvitáik esetére kiköthetik valamely állam bíróságának vagy bíróságainak joghatóságát, ami eltérő megállapodás hiányában kizárólagos

joghatóságot eredményez. A nemzetközi magánjogi kódex 24. §-a szerint pedig a szerződésekre azt a jogot kell alkalmazni, amelyet a felek a szerződés megkötésekor, vagy később választottak. A jelen ügy eldöntése szempontjából releváns iratok minden esetben rendelkeznek arról, hogy adott szerződést mely bíróság joghatósága alatt és mely nemzeti jog szerint kell eldönteni. Mivel a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 1.§-ának (2) bekezdése szerint a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: „Sztj.”) 101.§-ának (1) bekezdésében említett szerzői jogi jogvitás ügy alatt az Sztj-ben meghatározott jogok érvényesítésével kapcsolatos vitákat kell érteni, az eljáró tanácsnak az elbírálendő jogviszonyok közül a magyar bíróság joghatósága és a magyar szerzői jog hatálya alá tartozó, a M. Kft. (a továbbiakban: „M.”) és az MG. Software and Investment Limited (a továbbiakban: „MG.”) között 2003. április 6-án létrejött „fejlesztési szerződés” elnevezésű iratra (a továbbiakban: „M.-MG. Fejlesztési szerződés”) kell összpontosítania.

Ad 1. és 2. Tekintettel arra, hogy az S. Games Limited (a továbbiakban: „S”) és az MG. között létrejött valamennyi szerződés az angol bíróságok joghatóságát, illetve az eljáró bíróság jogának alkalmazását rendeli [lásd elsősorban a felek között 2003. április 3. napján létrejött szerződés (a továbbiakban: „S.-MG. Fejlesztési szerződés”) 18.1. és 18.2. pontjait, továbbá az MG., az S., és az N. Escrow International Limited (a továbbiakban: „N.”) 2003. október 31-i letéti („Escrow”) szerződés (a továbbiakban: „MG.-S.-N. letéti szerződés”) 13.2 pontját, valamint a M., az MG. és az S. cégek 2004 novemberében kötött kezesi megállapodásának¹ (a továbbiakban: „M.-MG.-S. kezesi szerződés”) 6. pontját], azok vonatkozásában az eljáró tanács véleményt nem alkothat és a fejleményeket nem ismerve, megállapításokat sem tehet. Az eljáró tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a felek jogviszonyával összefüggő számos részletkérdés (például a szerződések felmondásának, illetve az egyes eszközök birtoklásának jogszerűsége) az eljáró tanács részére rendelkezésre bocsátott iratok alapján nem, csupán külön bizonyítási eljárás alapján lenne megválaszolható. Mivel a Szerzői Jogi Szakértő Testület szervezetéről és működéséről szóló 156/1999. (XI. 3.) Korm. rendelet 8.§-ának (1) bekezdése szerint az eljáró tanács a tények megállapítására bizonyítást nem végezhet, az eljáró tanács nem foglalhat állást sem esetleges szerződésszegés, sem a szerződés megszűnése tekintetében.

Az eljáró tanács azt is rögzíti, hogy a részére átadott dokumentumok szerint az S. és a M. egyetlen közös szerződése a M.-MG.-S. kezesi szerződés ugyancsak az angol jog alkalmazását és az angol bíróságoknak való alávetést rögzíti (lásd M.-MG.-S. kezesi szerződés 6. pontja). Ezen túl az eljáró tanácsnak nincsen tudomása olyan szerződésről, amelyet az S. és M. kötött volna. Az angol hatályos jog kikötése miatt a hivatkozott szerződés tekintetében sem tehet megállapításokat az eljáró tanács.

Ad 3. A szerzői jogi jogosult személyének megállapításához a 2003. április 6-i M.-MG. Fejlesztési szerződésre kell tekintettel lenni. Ennek értelmében a M. vállalta a mellékletben (Item 1 of the Schedule) leírt Midway elnevezési interaktív játékprogram (továbbiakban: „Szoftver”) jogszavatosság mellett történő fejlesztését (lásd M.-MG. Fejlesztési szerződés 2., 4.2.1 és 6. pontok), MG. javára pedig megállapodtak a fejlesztendő Szoftver minden szellemi tulajdonjogának átruházásában, beleértve valamennyi forráskódot (lásd M.-MG. Fejlesztési szerződés 3. pont) is. A fejlesztésért és a jogok átruházásáért MG. a mellékletben (Item 2 of the Schedule) megállapított díjazást vállalta. A szerződést a felek annak megszegése esetén felmondhatják, ami azonban nem érinti az MG. szerződés alapján megszerzett jogait, kivéve, ha azokról lemond az általa fizetett fejlesztési díjak visszatérítése fejében (lásd M.-MG.

¹ Az eredeti angol nyelvű szerződés címe Guarantee

Fejlesztési szerződés 7. és 5. 2 pontok).

A Szoftveren keletkező jogok szerződészerű helyzetének megállapításához arra van szükség, hogy az eljáró tanács a szerző(k) személyétől kiindulva kövesse a Szoftverhez kapcsolódó jogok létrejöttét és utódlását.

Kik a Szoftver eredeti szerzői a magyar Szjt. értelmében? A Szoftver fejlesztését elsődlegesen vállaló MG. és a Szoftver fejlesztésének finanszírozását, megjelentetését és terjesztését vállaló – az MG.-S.-N. letéti szerződésben az MG. engedélyezéseként megjelölt – S. 2003. április 3. napján kötött S.-MG. Fejlesztési megállapodás 2. ütemterve a következők szerint rögzítette program tényleges fejlesztését az MG. számára végső soron vállaló M. fejlesztési csoportjának tagjait: S. R. (M. Kft. ügyvezető igazgató), Ny. Zs. (kreatív igazgató, vezető tervező), S. Á. (vezető programozó), M. L. (játék programozó), M. K. (motor programozó), Sz. T. (PS2 programozó), D. A. (vezető művész), G. K. (művészeti igazgató) volt. Az említett személyek mindegyikének neve megtalálható az iratokhoz csatolt „Állományban lévők (Adott időszakban munkaviszonyban lévők)” címet viselő dokumentumban, amely alapján az eljáró tanács megállapítja, hogy ők a M. munkavállalóiként vettek részt a program fejlesztésében.

Az S.-MG. Fejlesztési megállapodás 2003. december 19. napján aláírt 2. módosításának 3. melléklete ugyancsak tartalmazta a fejlesztési csoport tagjainak kereszt-, illetve becenevét, azonban azok alapján az eljáró tanács a fejlesztési csoport tagjait egyértelműen nem tudta azonosítani.

Az S.-MG. Fejlesztési megállapodás 2004. július 21-én aláírt 3. módosításának 2. ütemterve ismét meghatározta a fejlesztési csoport tagjait, amelyben a következők szerepeltek: A. B. (szövegíró), B. P. (szövegíró), Cs. T. (grafikus művész), G. D. (programozó), F. T. (szövegíró), Gy. V. (tervező), H. B. (grafikus művész), K. Á. (programozó), M. L. (programozó), M. L. (programozó), M. K. (programozó), N. Z. (grafikus művész), Ny. Zs. (tervező), R. A. (projekt menedzser), S. I. (szövegíró), S. Á. (programozó), S. Z. (tesztelő), Sz. B. (tervező), Sz. T. (programozó), K. I. (programozó), B. G. (programozó), T. A. (programozó), H. Z. (programozó). Az említett személyek – R. A. és S. Z. kivételével – neve ugyancsak szerepel az iratokhoz csatolt „Állományban lévők (Adott időszakban munkaviszonyban lévők)” címet viselő dokumentumban, amely alapján az eljáró tanács megállapítja, hogy ők is a M. munkavállalóiként vettek részt a program fejlesztésében.

Az ugyancsak az iratokhoz csatolt tanúvallomások alapján az eljáró tanács azt is megállapítja, hogy a Szoftver fejlesztésében a M. munkavállalójaként részt vett még B. P., B. Zs., S. A. is.

Az S.-MG. Fejlesztési megállapodás fent említett 3. módosításának 3. pontja szerint a Szoftver fejlesztésében az S. által megbízott két – meg nem nevezett – személy is részt vett („Az S. két szerződéses Programozót jelöl ki S. belátása szerint, hogy dolgozzanak a Programon. S. maximum 200,000 fontig viseli az ilyen kinevezés költségeit. Az S. által viselt költségek levonhatóak a royalty díjak ellenében az alábbiak szerint.”) Ezt alátámasztja S. R., a M. ügyvezetőjének 2006. 11. hó 27. napján tett tanúvallomása is, amely szerint „néhány angol fejlesztő is besegített nekünk az S. részéről, akik nagyobb technikai tudással rendelkeztek a különböző konzolokra – pl. PS2; X-box – való fejlesztésben.”

² Az eredeti szöveg az „actually known exploitation methods” fordulatot használja, amelynek helyes fordítása „jelenleg ismert felhasználási mód”.

³ Az eredeti szöveg a „Merchandise” fordulatot használja, amelynek helyes fordítása „jellegzetes és eredeti alak”

A Szoftver elkészítésében tehát a fent említett személyek vettek részt, akik túlnyomórészt a M. alkalmazásában álltak. Mivel pedig az említett személyek – a rendelkezésre álló adatok alapján – a M.-szel létrehozott munkaviszonyban álltak (1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről 75/A. §), az Szjt. 30.§-ának (1) bekezdése szerint és a számítógépi programalkotásról szóló 58. §-ának (4) bekezdéséből is következően a Szoftverrel kapcsolatos vagyoni jogokat a Szoftver átadásával a szerzők jogutódjaként a M. szerezte meg. Az eljáró tanács e körben meg kívánja jegyezni, hogy bár az Szjt. 30. §-a lehetőséget biztosít a felek számára arra, hogy a jogszabályi vélelmet megdöntve másként rendezzék a szolgáltatati művek vagyoni jogait, erre utaló iratot az eljáró tanács rendelkezésér bocsátott dokumentumok nem tartalmaznak. Az eljáró tanács azt is megjegyzi, hogy a mű átadása, annak a munkáltató rendelkezésére bocsátásával megtörtént, mivel az szükségszerűen következik a Szoftver munkacsoportban történt fejlesztéséből, mely munkát a M. rendszergazdája koordinált. A számos részalkotásból összeállított forráskód ugyanis csak az egyes hozzájárulásoknak a koordináló M. részére történt átadásával jöhetett létre.

Az S.-MG. Fejlesztési megállapodás 3. módosításának 3. pontja szerint a fejlesztésben részt vevő további két szakember hozzájárulása kapcsán az eljáró tanács megállapítja, hogy tevékenységük feltehetően nem érte el az Szjt. 1.§ (3) bekezdésében meghatározott szintet, elsősorban azért, mivel az nem a Szoftver elkészítésére, hanem annak csupán különböző konzolokra való optimalizálására, az ehhez szükséges és a Szoftver meglévő elemeihez igazodó rutinfeladatok elvégzésére irányult. Ezek kapcsán tehát az valószínűsíthető, hogy szerzői jogi jogosultság nem keletkezett. Ha azonban a két személy közreműködése szerzői jogi védelmet élvező alkotást eredményezett is volna, a munkavégzésre vonatkozó konkrét jogviszony ismeret nélkül az M.-MG. Fejlesztési szerződésből arra kell következtetni, hogy a fejlesztés eredményét az MG. tulajdonába kerülő Szoftverhez alkották, akár egyéni eredeti alkotásként, akár nem.

Az említett M.-MG. Fejlesztési szerződés 3. fejezete részletesen szabályozza, hogy a szerződés alapján létrehozott Szoftver vagyoni jogainak ki lesz a jogosultja. A felek abban állapodtak meg, hogy a fejlesztést végző M., amely cég a szerzők jogutódjaként a vagyoni jogok jogosultja, összhangban az Szjt. 58.§-ának (3) bekezdésében meghatározott kivétellel, a megrendelő MG.-re ruházza át vagyoni jogait („3.1. Az MG. a Termékkel kapcsolatos összes jog kizárólagos tulajdonosa. E Szerződés feltételeitől függően a Fejlesztő átruházza az MG.-re a Termék minden ténylegesen² ismert felhasználási módban történő felhasználásának jogát. Ez a jog kizárólagos, átruházható, visszavonható és korlátlan. Az MG. a fejlesztési eljárásokkal és a fejlesztési eredményekkel kapcsolatos minden jog kizárólagos tulajdonosa. A Termékkel kapcsolatos minden Szellemi Tulajdonjog, minden Forráskódot, a Termékkel kapcsolatos neveket, címeket, logokat, jelszavakat, karaktereket, formaterveket, témákat vagy témavázlatokat, reklámot³, hirdetést, és más ismertető anyagokat vagy lokalizált anyagokat is beleértve, az MG. kizárólagos tulajdona.”).

Az eljáró tanács fel kívánja hívni a figyelmet, hogy a M.-MG. Fejlesztési szerződésben meghatározott egyéb rendelkezések (például a díj megfizetésére vonatkozó kötelezettség) esetleges megsértése önmagában nem eredményezi – a felek kifejezett eltérő rendelkezései hiányában – a szerzői jog átszállásának akadályát. Ellenkezőleg, a M.-MG. Fejlesztési szerződés 5.2. pontja kifejezetten az MGE számára ad döntési jogot arra az esetre, ha a M. a szerződésben meghatározott határidőig nem adná át a Szoftvert az MG.-nek. A M.-MG. Fejlesztési szerződés hivatkozott pontja szerint ugyanis adott esetben a felmondó MG. dönthet arról, hogy vagy megtartja jogait, vagy lemond azokról, utóbbi esetben azonban a fejlesztő M.-nek vissza kell fizetnie a fejlesztésért kapott díjakat. Mindebből következően pedig, ha a

M.-MG. Fejlesztési szerződés alanyai meg is sértették volna a szerződés egyéb rendelkezéseit, abból nem szerzői jogi, hanem a polgári jog szabályai szerint elbírálandó kötelmi jogi igények keletkezhetnek csupán.

A fentiek ismeretében az eljáró tanács megállapítja, hogy a számára átadott dokumentumok szerint, illetve a magyar jog szempontjából, az MG. a Szoftverre vonatkozó vagyoni jogok jogosultja. Az eljáró tanács azt is meg kívánja jegyezni, hogy a számára átadott dokumentumok nem tartalmaznak olyan utalást, amely szerint az MG. bármilyen módon – így például átruházással vagy felhasználási engedély biztosításával – rendelkezett volna később szerzői jogaival.

Ad 4-6. Tekintettel arra, hogy az eljáró tanács számára átadott minden olyan szerződés, amelynek az S. alanya az angol jog alkalmazását, illetve az angol bíróságok joghatóságát köti ki, e kérdésekben az eljáró tanács szakvéleményt nem formálhat. Az eljáró tanács hivatkozik továbbá az Ad 1-2. ide vonatkozó 2. bekezdésére is.

Ad 7. Az eljáró tanács megállapítja, hogy a rendelkezésére álló iratok alapján a M., illetve az MG. nem sértette meg a Szoftveren fennálló szerzői vagyoni jogokat.

Az iratokból azonban az is kitűnik, hogy a Szoftver forráskódját és az azt tartalmazó digitális hordozókat a M. ellenőrzése alól külső indokokra hivatkozással bizonyos személyek elvontak, az iratok között pedig nem szerepel olyan hatósági, vagy magánokirat, ami a M. ellenőrzési köréből való eltávolításukhoz jogalapot szolgálhatna. Amíg utóbbit nem bizonyítják, megállapítható az MG. szerződésen alapuló szerzői jogának vagyoni hátrányt okozó megsértése. Az elvont forráskód és hordozói nélkül a M., illetve végső soron az MG. nem tudja a tulajdonát képező Szoftver felhasználását, továbbfejlesztését ellenőrizni, szerződésből folyó kötelezettségeit teljesíteni és egyébként sem gyakorolhatja a Szoftver vonatkozásában megillető jogait. Az iratokból az is kitűnik, hogy a Szoftvert eltulajdonítók a Szoftver fejlesztését befejezték (Szjt. 29. §) és annak nyilvánosságra hozatalát tervezték (Szjt. 10. §), illetve forgalmazását előkészítették (Szjt. 23. §), amely cselekmények haszonszerzési célra utalnak. Az iratokból ugyanakkor nem tűnik ki, történtek-e lépések M. kezesi kötelezettség vállalásának kieszközlése iránt. A forráskód és hordozói birtoka nélkül a M. az MG. kötelezettség vállalásokért sem tudna helytállni.

A bűncselekmény által okozott vagyoni hátrány értéke nagyságrendjének megbecsüléséhez egyrészt a Szoftver fejlesztéséhez mind a S., mind az MG. által szerződésben előírányzott és az iratokból kitűnő összegek, mind pedig az MG. által engedélyezett licencért megállapított összeg, mint elmaradt haszon vehető figyelembe.

Ad 8. Az eljáró tanács egyéb észrevételt nem kíván tenni.

Budapest, 2008. január 17.

dr. Boytha György
a tanács elnöke

dr. Békés Gergely
a tanács előadó tagja

Karácsony József
a tanács szavazó tagja